

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет педагогіки, психології та соціальної роботи
Кафедра педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету педагогіки,
психології та соціальної роботи
професор Тетяна Федорчук

« 31 » серпня 2023 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ (УПРАВЛІНСЬКОЇ)**

Рівень вищої освіти _____ другий (магістерський) _____
Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка _____
Спеціальність _____ 016 Спеціальна освіта _____
Освітньо-професійна програма «Логопедія» _____

Чернівці 2023 рік

Робоча програма «Виробничої практики (управлінської)» складена відповідно до складена відповідно до освітньо-професійної програми «Логопедія» галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 016 Спеціальна освіта другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 29.05.2023 р.) та введеної в дію наказом №225 від 30.05.2023 р.

Укладач:

кандидат психологічних наук, асистент

Ольга ПАЛАГНЮК

Схвалено методичною радою факультету педагогіки, психології та соціальної роботи «31» серпня 2023 р. (протокол №1)

Голова методичної ради факультету

педагогіки, психології та соціальної роботи

Ганна БИГАР

Гарант ОПП «Логопедія»

кандидат психологічних наук, асистент

Ольга ПАЛАГНЮК

Програма погоджена кафедрою педагогіки і психології дошкільної та спеціальної освіти «29» серпня 2023 р. (протокол №1)

Завідувач кафедри

Марія ОЛІЙНИК

1. Вступ

«Виробнича практика (управлінська)» є обов'язковою освітньою компонентою освітньо-професійної програми «Логопедія» другого (магістерського) рівня вищої освіти та спрямована на практичну підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Складена на підставі [«Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»](#), затвердженого наказом МОН України від 08.04.1993 р. № 93, [«Положенням про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#) (затвердженого Вченою радою ЧНУ ім. Ю. Федьковича та введеного в дію протоколом ректора №7 від 31.08.2020 р.), [освітньо-професійної програми «Логопедія»](#) зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Протокол № 5 від 29.05.2023 р.), введеної в дію наказом № 225 від 30.05.2023 р.

«Виробничу практику (управлінську)» студенти проходять в інклюзивно-ресурсному центрі відповідно до укладених Договорів з ІРЦ №1, ІРЦ №2, ІРЦ №3, ІРЦ № 4 Чернівецької міської рад; за місцем роботи в інклюзивно-ресурсному центрі, який відповідає спеціальності та завданням практики (п. 4.6 [Положенням «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#), 2020 р.).

Практика забезпечує поєднання теоретичної підготовки майбутніх спеціалістів з практичною роботою в ІРЦ, сприяє оволодінню здобувачами вищої освіти сучасними технологіями, формами організації і відповідним інструментарієм праці в контексті підготовки за ОПІ «Логопедія», формування та розвиток у них професійних умінь та навичок для прийняття самостійних рішень під час безпосередньої управлінської діяльності в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх використовувати у процесі практичної діяльності. Практичні навички, отримані студентами у процесі проходження виробничої практики (управлінської) в ІРЦ можуть бути використані як для вивчення інших освітніх компонент освітньо-професійної програми, так і при реалізації емпіричних завдань під час написання кваліфікаційної роботи.

2. Мета, завдання практики, компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі практики.

Мета «Виробничої практики (управлінської)»: формування мотиваційної та діяльнісної складової готовності до здійснення управлінської діяльності, а також забезпечення особистісної готовності студентів-магістрантів до практичного використання набутих у процесі навчання знань з фундаментальних, професійно-орієнтованих дисциплін та теоретико-методологічних аспектів професійної діяльності.

Завдання практики:

- ознайомити студентів-магістрантів зі структурою ІРЦ, специфікою роботи та особливостями взаємодії з педагогами, дітьми та батьками дітей які мають мовленнєві порушення, управлінською документацією та документацією фахівців ІРЦ;

- формувати професійну спрямованість здобувачів вищої освіти виховувати стійкі інтереси до професії, розвивати потреби в поглибленні і вдосконаленні професійних навичок і вмінь; професійно значущі якості особистості;

- поглибити теоретичні та практичні знання, навчити творчо використовувати їх в управлінській діяльності з фахівцями ІРЦ та у професійній діяльності з дітьми з ООП, а саме з мовленнєвими вадами;

- сформувати навички у сфері управління ІРЦ; здійснити аналіз наявності та дієвості системи менеджменту якості ІРЦ;

- розвивати вміння організовувати консультативну роботу з фахівцями, в тому числі з командою психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти з метою моніторингу динаміки розвитку; надання методичної допомоги педагогічним працівникам закладів освіти, які забезпечують здобуття загальної освіти, батькам або законним представникам дітей з особливими освітніми потребами щодо особливостей організації психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг;

- вміння готувати і впорядковувати звітну інформацію про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти;

- удосконалити організаційні, діагностичні, дидактичні, аналітичні, проектувальні, комунікативні вміння та навички, вміння проводити комплексну психолого-педагогічну оцінку з метою визначення особливих освітніх потреб дитини з порушеннями мовлення, вміння спілкуватися з дітьми, враховуючи їх вікові, фізичні та мовленнєві особливості; особливості надання корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами з мовленнєвими порушеннями; застосування інноваційних технологій у корекції порушень мовлення;

- виховувати стійкі інтереси до професії, розвивати потреби в поглибленні і вдосконаленні професійних навичок та вмінь.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти у процесі практики згідно з ОПП “Логопедія”

Інтегральна компетентність. Здатність розв’язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);

ЗК2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо;

ЗК3. Здатність працювати в команді;

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях;

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Фахові компетентності спеціальності:

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів;

СК4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства;

СК7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій;

СК8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища;

СК9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у тому числі інклюзивного освітнього середовища;

СК10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері спеціальної та інклюзивної освіти;

СК11. Здатність моделювати та скеровувати освітній і реабілітаційний процес у закладах спеціальної, дошкільної, загальної середньої освіти з інклюзивним навчанням, навчально-реабілітаційних центрах, інклюзивно-ресурсних центрах та встановлювати стосунки з суб'єктом комунікації;

СК-12. Здатність розробляти, адаптувати і впроваджувати індивідуальні програми та навчально-методичні матеріали щодо освіти, соціалізації і розвитку осіб з мовленнєвими порушеннями.

Програмні результати навчання:

РН2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та вдосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах;

РН3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб;

РН4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки;

РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій;

РН6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної та інклюзивної освіти на засадах партнерства;

PH11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності;

PH12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах спеціальних закладів освіти та інклюзивного освітнього середовища;

PH13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей;

PH15. Ефективно взаємодіяти з органами управління та громадськими організаціями; налагоджувати професійну комунікацію із закладами освіти; здійснювати міжвідомчу взаємодію;

PH16. Здійснювати правову, фінансову, логопедичну, реабілітаційну, соціальну, психолого-педагогічну підтримку осіб з особливими освітніми потребами впродовж життя.

3. Інформаційний обсяг практики

3.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Тривалість проходження практики	Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин		
Денна	2	3	9	270	2 тижні	екзамен
Заочна	2	3	9	270	1 тиждень	екзамен

3.2. Зміст педагогічної практики

Діяльність	Практична реалізація	Результати роботи
Підготовчий етап		
Настановчий інструктаж практики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомлення з наказом про проходження практики. 2. Ознайомлення з робочою програмою педагогічної практики. 3. Розкриття особливостей проходження практики: <ul style="list-style-type: none"> - місце проходження практики: інклюзивно-ресурсний центр (ІРЦ); 	Інструктаж

	<ul style="list-style-type: none"> - підпорядкування студента до спеціаліста: вчитель-логопед ІРЦ; - графік робочого часу проходження практики в ІРЦ: щодня (крім вихідних та святкових днів) з 9:00 до 13:00. 	
Ознайомлення з організацією освітнього процесу в ІРЦ	<p>Ознайомлення з особливостями функціонування інклюзивно-ресурсного центру та роботою вчителя-логопеда:</p> <ul style="list-style-type: none"> - статутом ІРЦ; - загальною інформацією про ІРЦ (місцезнаходження, працівники та ін.); - режимом роботи ІРЦ; - планами роботи ІРЦ та вчителя-логопеда; - кабінетами в ІРЦ, зокрема, з кабінетом логопеда; - методичним та дидактичним забезпеченням ІРЦ; - особливостями організації роботи вчителя-логопеда в ІРЦ. 	Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики
Корекційно-розвивальна робота з дітьми в ІРЦ	<p>Під час практики студенти спостерігають та беруть безпосередню участь в:</p> <ul style="list-style-type: none"> - написанні річного плану роботи ІРЦ, графіку діяльності ІРЦ, участі у плануванні і проведенні щотижневих чи інших необхідних нарад з планування діяльності ІРЦ; - організації і проведенні комплексної оцінки з метою визначення особливих освітніх потреб дитини; - організації ведення реєстру дітей, які пройшли комплексну оцінку і перебувають на обліку в ІРЦ, реєстру закладів освіти, а також реєстру фахівців, які надають психолого-педагогічні послуги дітям з особливими освітніми потребами за їхньою згодою; - організації і наданні психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами, зокрема, з мовленнєвими вадами, які навчаються у закладах освіти; - організації і наданні консультативної та методичної допомоги батькам або законним представникам дитини, педагогічним працівникам та іншим фахівцям, задіяним в реалізації психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП; - складанні, виконанні, коригуванні індивідуальних програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами, змісту, форм та методів навчання відповідно до їхніх потенційних можливостей; - розробці і проведенні корекційно-розвиткових занять з дітьми з мовленнєвими порушеннями; - розробці і проведенні консультативних заходів з батьками дітей з ООП та фахівцями; - участі у команді психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами у закладах освіти з метою моніторингу динаміки розвитку; - організації інформаційно-просвітницької діяльності шляхом проведення конференцій, семінарів, засідань за круглим столом, тренінгів, майстер-класів з питань організації надання психолого-педагогічних, 	Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики

	<p>корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами;</p> <ul style="list-style-type: none"> - підготовці і впорядкуванні звітної інформації про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти; - організації спільної роботи зі спеціалістами, які забезпечують реалізацію різних аспектів корекційної допомоги, проведення пропаганди логопедичних знань серед вихователів, вчителів, співробітників реабілітаційних центрів і громадських об'єднань, батьків; - забезпеченні взаємодії з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, закладами освіти, охорони здоров'я, закладами (установами) соціального захисту населення, службами у справах дітей, громадськими об'єднаннями щодо надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами. 	
<p>Самостійна робота студента</p>	<p>1. Ознайомлення з нормативно-правовою документацією:</p> <p>Закони України</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Про освіту»; - «Про повну загальну середню освіту»; - «Про позашкільну освіту»; - «Про охорону дитинства»; - «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»; - «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»; - «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»; - «Про ратифікацію конвенції про права осіб з інвалідністю і факультативного протоколу до неї»; - «Про внесення змін до законодавчих актів з питань загальної середньої та дошкільної освіти». - «Щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг». <p>Постанови Кабінету Міністрів України</p> <ul style="list-style-type: none"> - Постанова КМУ від 29.07.2020 №672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»; - Постанова КМУ від 21.08.2019 №779 «Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти»; <p>Накази Міністерства освіти і науки України</p> <ul style="list-style-type: none"> - Накази МОНУ 2018, 2019, 2020 років «Про затвердження типових освітніх програм спеціальних закладів загальної середньої освіти для дітей з ООП»; - Наказ МОНУ від 13.11.2020 №1408 «Деякі питання інформатизації ІРЦ»; <p>Листи Міністерства освіти і науки України</p> <ul style="list-style-type: none"> - Про затвердження професійного стандарту «Завідувач пункту логопедичного» 	<p>Ведення щоденнику та робочого зошита педагогічної практики</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Перелік ігрового та навчально-дидактичного обладнання рекомендованого віку МОН України - Перелік навчальної літератури, програм рекомендованих МОН України Положення про ІРЦ; - Лист МОН “Щодо методичної рекомендації з організації психолого-педагогічного консилиуму для проведення повторної комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дитини”; - Постанова Кабміну № 779 “Про організацію інклюзивного навчання в закладах позашкільної освіти”; - Постанова Кабміну № 414 “Про затвердження типового переліку спеціальних засобів корекції психофізичного розвитку осіб з ООП, які навчаються в інклюзивних та спеціальних класах і групах закладів освіти”; - Наказ МОН “Про затвердження примірного положення про команду психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП”; - Постанова Кабміну № 88 “Про затвердження порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на надання державної підтримки особам з ООП”. <p>2. Розробка річного плану роботи ІРЦ, графіку діяльності ІРЦ, планів щотижневих та/чи інших необхідних нарад з планування діяльності ІРЦ під час практики.</p> <p>3. Виготовлення наочно-дидактичного матеріалу для корекційно-розвиткових (логопедичних) занять.</p> <p>4. Складання індивідуальної програм розвитку дітей з особливими освітніми потребами.</p> <p>5. Розробка конспектів консультативних заходів з батьками дітей з ООП та фахівцями.</p> <p>6. Розробка плану-конспекту семінарів/засідань/круглих столів/тренінгів/майстер-класів з питань організації надання психолого-педагогічних, корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами.</p> <p>7. Підготовка звітної інформації про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти.</p> <p>8. Заповнення документації практики.</p>	
Завершальний (підсумковий) етап		
Підбиття підсумків педагогічної практики	1. Оформлення документації практики з перевіркою керівника від ЗВО; 2. Круглий стіл за підсумками проходження практики. 3. Опитування стейкхолдерів та студентів за результатами проходження практики.	Звітна документація студента-практиканта

Примітка: * Керівник практики має право частково змінити або доповнити перелік корекційно-розвивальної роботи студента під час проходження практики.

3.3. Звітні матеріали¹ Основна документація²

1. Титульна сторінка ([зразок](#)).
2. Щоденник педагогічної практики ([зразок](#))
3. Характеристики на студента-практиканта від закладу освіти ([зразок](#))
4. Розгорнутий звіт про проходження практики³ ([зразок](#))
5. Довідка з місця роботи, копія трудової книжки, характеристика від директора на працівника, презентація власної практичної роботи в ІРЦ (відео чи презентація) – для студентів, які працевлаштовані по спеціальності і практика відповідає займаній посаді⁴.

Додаткова документація⁵

1. Робочий зошит педагогічної практики ([зразок](#)).
2. Річний план роботи ІРЦ, графік діяльності ІРЦ, план щотижневих та/чи інших необхідних нарад з планування діяльності ІРЦ (по одному примірнику кожного).
3. Зразок висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку ООП дитини, в проведенні якої брав участь студент-практикант.
4. Розклад проведення власних занять та інших форм роботи з дітьми (з виділенням залікових) в ІРЦ ([зразок](#)).
5. Протоколи обговорення проведених занять студентом-практикантом ([зразок](#))
6. Спостереження та аналіз діагностичних, корекційно-розвиткових та інших занять, проведених студентами-практикантами в ІРЦ (не менше 3-ох кожного), ([зразок](#)).
7. Розроблені конспекти логопедичних занять з подальшим проведенням (фронтальних та індивідуальних) з дітьми з ООП (мінімум 3 конспекти) ([зразок](#)).
8. Наочно-дидактичний матеріал для корекційно-розвиткових (логопедичних) занять.
9. Індивідуальна програма розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
10. Конспекти консультативних заходів з батьками дітей з ООП та фахівцями.
11. Плани-конспекти заходів (консультативної, методичної допомоги батькам або законним представником дитини, педагогічним працівникам або

---

¹ Оформляється у вигляді папки де містяться різні структурні частини

² Основна звітна документація з практики зберігається на кафедрі.

³ Загальний обсяг звіту від 4 сторінок.

⁴ Студенти які працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності 016 "Спеціальна освіта", ОПП "Логопедія" (посада: вчитель-логопед а закладі освіти, логопед-консультант в ІРЦ), за якою вони здобувають вищу освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи. Додатково для кращої оцінки практики рекомендується і конспекти заняття (Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://preschool.cv.ua/provisions-of-practice/>).

⁵ Додаткова звітна документація є обов'язковою для представлення та перевірки до захисту педагогічної практики керівнику практики. Не є обов'язковою для зберігання даних матеріалів на кафедрі. Зберігання додатковою документації можливе за бажанням студента або керівника практики.

іншим фахівцям, задіяним в реалізації психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП) з дидактичним забезпеченням і подальшим оформленням самоаналізу та аналізу й оцінювання керівником практики (по одному примірнику).

12. Звітна інформація про результати діяльності ІРЦ для засновника, відповідного структурного підрозділу з питань діяльності ІРЦ органів управління освітою, а також аналітичної інформації для відповідного центру підтримки інклюзивної освіти.

3.4. Електронне навчання

Документи з практики та їх зразки розміщення в Moodle “Навчальні та виробничі практики студентів ОПП Логопедія”
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5960>

4. Бази практики

«Виробничу практику (управлінську)» студенти проходять в інклюзивно-ресурсному центрі:

- Комунальна установа «Чернівецький міський інклюзивно-ресурсний центр №1» Чернівецької міської ради (58002, Україна, м. Чернівці, вул. Міцкевича, 5.);

- Комунальна установа «Чернівецький міський інклюзивно-ресурсний центр №2» Чернівецької міської ради (58025, Україна, м. Чернівці, вул. Карбулицького, 4);

- Комунальна установа «Чернівецький міський інклюзивно-ресурсний центр №3» Чернівецької міської ради (58025, Україна, м. Чернівці, вул. Горіхівська, 31);

- Комунальна установа «Чернівецький міський інклюзивно-ресурсний центр №4» Чернівецької міської ради (58029, Україна, м. Чернівці, вул. Небесної Сотні, 28).

5. Права та обов'язки (відповідно до [Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, протокол №7 від 31.08.2020 р.](#))

5.1. Керівника практики від кафедри:

- до початку практики видати кожному практиканту індивідуальне завдання;

- представити студентів-практикантів керівнику бази практики, який закріплює практикантів за керівниками від бази практики.

- за 10 днів до початку практики, відповідно до розподілу студентів, на кожен базу практики сформувати Паспорт бази практики.

- своєчасно отримати від керівника бази практики витяги з наказу про прийняття здобувачів вищої освіти на практику і призначення керівників від бази практики;

- під час проведення практики постійно контролювати забезпечення належних умов праці і побуту практикантів та дотримання правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;

- контролювати виконання практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, ведення щоденника практики студентами бази практики;
- надавати практикантам методичну допомогу у вирішенні завдань, визначених програмою практики;
- своєчасно подавати завідувачу кафедри письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

5.2. Керівника практики від бази практики:

- забезпечити необхідні умови для виконання студентом програми практики та, за необхідності, внесення коректив щодо підвищення ефективності проведення практики;
- провести інструктивну (у перший день практики) нараду зі студентом-практикантом. У разі потреби навчити студента-практиканта безпечних методів праці;
- забезпечити облік виходів на роботу студента-практиканта. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти заклад освіти;
- своєчасно попереджувати нещасні випадки, порушення, які можуть трапитися зі студентом під час проходження практики, а у їх випадку, розслідувати комісією бази практики разом із завідувачем кафедри та відповідальним на кафедрі за практику.
- після закінчення практики надати студенту-практиканту характеристику за підписом керівника бази практики.

5.3. Практикантів:

- до початку практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконати програму практики та індивідуальні завдання керівників практики від кафедри та бази практики;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії та відповідно до законодавства;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, й захистити звіти про проходження практики.

6. Строки оформлення звітної документації здобувачами вищої освіти та підведення підсумків практики

6.1. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Звіт про проходження практики оформляється за вимогами, які містяться у робочій програмі практики.

6.2. Підсумковий контроль здійснюється комісією, яку призначає завідувач кафедри. До складу комісії входять відповідальні особи від структурного підрозділу (факультету, інституту), керівники практики від кафедри, керівники практики від баз практики (за можливістю), викладачі кафедри, які викладали студентам дисципліни професійної підготовки.

Комісія може заслуховувати звіт про проходження практики здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження, або на кафедрі

протягом перших п'яти днів після її завершення, або перших десяти днів семестру, який починається після практики, яка за графіком практик організовувалася в літній період. Результати підсумкового контролю заносяться у відомість обліку успішності, залікову книжку здобувача вищої освіти.

6.3. Звітна документація з практики зберігається на кафедрі протягом трьох календарних років.

6.4. Практикант, який не виконав програму практики, може пройти практику повторно в позанавчальний час, крім тих випадків, коли практика проходила в останній семестр перед атестацією. У разі, якщо специфіка практики не дає можливості повторного проходження, такий студент відраховується з університету.

6.5. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вчених радах факультетів (інститутів), (педагогічних радах коледжу).

6.6. Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть методистам заочної форми навчання наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи.

Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті, а методист заочної форми навчання вносить оцінку у відомість обліку успішності та залікову книжку студента.

7. Критерії оцінювання

Педагогічна практика оцінюється за 100-бальною шкалою загальноприйнятою національною та ЄКТС шкалою в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича.

7.1. Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Бал, отриманий на заліку, сума балів, отриманих здобувачем освіти за різні види виконаної роботи у межах курсу, модульні письмові роботи складають підсумкову семестрову оцінку.

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	Відмінно
	B (80–89)	Дуже добре
	C (70–79)	Добре
	D (60–69)	Задовільно
	E (50–59)	Достатньо
Не зараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

A – «**відмінно**» – якщо студент набрав 90–100 балів, глибоко і всебічно знає зміст курсу, рекомендовану літературу, наукові першоджерела, логічно

мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, пов'язує програмовий матеріал із профілем, демонструє високий рівень засвоєння практичних навичок.

В, С – «добре» – коли студент набрав 70–89 балів, твердо знає курс і рекомендовану літературу. Добре засвоїв практичні навички, аргументовано викладає матеріал, висловлює свої міркування про ті чи інші психологічні феномени, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу.

Д, Е – «задовільно» – якщо студент набрав 50–69 балів, в основному знає курс, рекомендовану літературу, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено почувається, виконуючи практичні завдання, виявляє неточності у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутнім фахом.

ФХ – «не задовільно» з можливістю перескладання – коли студент набрав 35–49 балів, не опанував зміст курсу, вкрай слабо знає загальну літературу курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

Г – «не задовільно» з обов'язковим повним курсом – якщо студент набрав 1–34 бали, не опанував зміст курсу, не знає загальної літератури курсу, не знає наукових фактів, визначень, правил та законів. Відсутнє загальногуманітарне та наукове мислення, практичними навичками не володіє. Часто пропускав лекції та практичні заняття.

7.2. Розподіл балів за підсумками проходження практики⁶

Зміст роботи, виконаної студентом під час проходження практики	К-сть балів
- оформлення основної документації з практики	20 б
- відвідування та результативність (ефективність) проходження практики студентом-магістрантом	10 б
- ведення робочого зошита з практики	20 б.
- наявність, грамотність підбору й рівень розробки та оформлення матеріалів і практичних напрацювань (наочність, конспекти, ігри, рекомендації та ін.)	20 б
- фото/відео та конспекти аналізу проведеної роботи під час проходження практики, спостереження та ін.	20 б.
- захист педагогічної практики	10 б.
- неформальна/інформальна освіта Керівник практики враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають практиці студента та отримані на освітніх платформах "Prometheus", "EdEra", "Всеосвіта", ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін. Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих	*20 б

⁶ Керівник практики від кафедри може запропонувати додаткові завдання або взаємозамінні

кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).	
<p>- Студентам, які навчаються без відриву від виробництва та працюють в освітніх закладах за спеціальністю, що відповідає спеціальності, за якою вони здобувають освіту, вважати практику зарахованою, якщо вони подадуть наступні документи: копія трудової книжки, довідка та характеристика з місця роботи.</p> <p>Практичну діяльність такого студента оцінює керівник бази практики у характеристиці з місця роботи за розширеною шкалою підсумкового контролю, яка використовується в університеті⁷.</p>	*100 б
Максимальна кількість балів	100 балів

7.3. Критерії оцінювання змісту роботи виконаним студентом під час практики

Кількість балів		Рівень засвоєння	Роз'яснення
із 20 балів	із 10 балів		
17-20 балів	9-10 балів	високий	передбачає високий рівень знань і навичок: студент чітко розкриває питання практики та володіє практичними навичками, наявна зразкова документація
13-16 балів	7-8 балів	достатній	передбачає досить високий рівень знань і навичок: практична підготовка логічна, містить деякі неточності при формулюванні узагальнень та оформленні документів практики, яле не впливають на позитивну оцінку.
9-12 балів	5-6 балів	вище середнього	передбачає наявність знань лише основних аспектів проходження практики, студент відповідає по суті на питання і в загальній формі розбирається в матеріалі, але відповідь неповна і містить неточності, виникають труднощі при наведенні прикладів.
5-8 бали	3-4 бали	середній	передбачає тільки загальну інформацію щодо проходження практики; документація практики оформлена не достатньо високого рівня, порушується послідовність викладення інформації, виникають труднощі при наведенні прикладів.
1-4 бали	1-2 бали	низький	студент часто пропускав практику, на низькому рівні володіння практичними навичками,

⁷ П. 4.6. [Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича](#) та Протокол засідання кафедри педагогіки і психології дошкільної освіти №2 від 17 09 2020 р.

			документація оформлена з помилками та недостатньо.
--	--	--	--

7.4. Критерії оцінювання неформальної/інформальної освіти студентів

У межах поточного чи підсумкового контролю (заліку/іспиту) до рейтингу студента можуть зараховуватися додаткові бали за умови наявності у нього сертифікату про результати неформальної/інформальної освіти з проблеми, що відповідає тематиці курсу :

– «Положення про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання (здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти, в системі формальної освіти) у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (<https://www.chnu.edu.ua/media/3aykf41y/polozhennia-pro-vzaiemodiiu-formalnoi-ta-neformalnoi-osvity.pdf>)

– «Положення про контроль і систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» (Ч.3, п. 3.6) (<https://www.chnu.edu.ua/media/ujmf2ufm/polozhennia-pro-kontrol-i-otsiniuvannia-rezul-navch-zdobuvachiv.pdf>).

Доступність інформації для учасників освітнього процесу щодо визнання результатів неформальної освіти забезпечується через оприлюднення вище зазначених документів на офіційному сайті ЧНУ (<https://www.chnu.edu.ua/universitytet/normatyvni-dokumenty/>).

Згідно рішення кафедри (Протокол №1 від 12.08.2024, https://docs.google.com/document/d/1pLsnwau2HmrWohL3u55_KVXBgyc736H/edit#heading=h.6kdsnvwgb0rq) викладач враховує додаткові бали, отримані через неформальну освіту, до загальної суми балів, набраної з освітньої компоненти, за умови, що результати з проблеми відповідають тематиці курсу та отримані на освітніх платформах «Prometheus», «EdEra», «Всеосвіта», ГО «Українська асоціація педагогів і психологів початкової, дошкільної та позашкільної освіти» та ін.

Кількість балів, що зараховується студенту, залежить від обсягу здобутих кредитів та отриманих результатів навчання, однак становить не більше 20% (20 балів) від загальної кількості балів за курс (100 балів за системою ЄКТС).

Наприклад, студент пройшов 5-тижневий курс «Візуалізація даних» на платформі «Prometheus» (https://prometheus.org.ua/course/course-v1:IRF+DV101+2016_T3) та отримав відповідний сертифікат, за що може отримати 12 балів з теми 6 «Зібрання, обробка та аналіз результатів досліджень» (модуль 2).

Якщо студент пройшов двогодинний курс та має підтвердження у вигляді сертифікату він, відповідно, може отримати 2 бали, тригодинний – 3 бали тощо.

За результативну наукову роботу (написання наукової роботи, тез доповідей, участь у науково-практичних конференціях, участь у роботі гуртка тощо) за профілем цієї дисципліни, за рішенням кафедри відповідно до критеріїв, встановлених програмою навчальної дисципліни, студент може

отримати до 12 додаткових (заохочувальних) балів у межах максимальної загальної суми балів – 100.

8. Методичні рекомендації

Проходження практики студентів може бути з використанням різних платформ та технологій та коригується індивідуально керівниками від кафедри.

Перелік сайтів:

<https://mon.gov.ua/ua> - Міністерство освіти і науки України;

<https://osvita.cv.ua/> - Управління освіти Чернівецької міської ради;

Офіційні сайти ЗДО <http://preschool.cv.ua/bazy-praktyky/> , Facebook або Instagram сторінки ЗДО;

Відео записи на на YouTube каналах;

Прелік сайтів:

- <http://vihovateli.com.ua/>

- <https://sites.google.com/site/sajtdlapedagogivdnz/home/storinka-vihovatela-dnz>

- www.pedrada.com.ua

- <https://anelok.in.ua/>

- <http://metodportal.net/>

- <http://ostriv.in.ua/>

- <https://www.metodikinz.ru/?reload>

- <http://cabivosp.blogspot.com/>

- <http://ped-kopilka.com.ua/>

- <http://abetka.ukrlife.org/>

- https://dity.te.ua/osvita_mult

- <https://volodumurivna.at.ua/>

- <http://www.osvita.org.ua/>

1. Консультації студентів-практикантів керівниками від кафедри відбувається у визначений час з попередньою домовленістю, та може бути проведене: у режимі конференцій платформ Meet (<https://meet.google.com/>) або будь яка інша.

2. Для активного спілкування та термінового обміну повідомленнями можна використовувати Viber чи Telegram канали де створена група.

3. Для передачі будь яких видів завдань може бути створена для кожного студента індивідуально папка в хмарному середовищі Google Диск — сховище даних, яке належить компанії Google Inc., що дозволяє користувачам зберігати свої дані на серверах у хмарі і ділитися ними з іншими користувачами в Інтернеті. Google Drive включає Google Документи, Таблиці та Презентації, офісний пакет, який дозволяє спільно редагувати документи, електронні таблиці, презентації, малюнки, форми, і багато іншого.

4. Для перевірки виконаних завдань практики може використовувати пошти.

9. Рекомендована література

1. *Базовий компонент дошкільної освіти України (2021)*
https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovooho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf

2. Голуб Н.М. *Дидактичний матеріал з корекції та розвитку писемного мовлення учнів молодшого шкільного віку*. Київ: Слово. 2014. 384 с.
3. *Документи, які регламентують питання наступності між дошкільною та початковою освітою* <https://mon.gov.ua/ua/tag/doshkilna-osvita>
4. Закон України «Щодо доступу осіб з особливими освітніми потребами до освітніх послуг» №2541-VIII від 06.09.2018 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2541-19#Text>
5. *Інструкція з організації роботи та дотримання вимог з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності у закладах дошкільної освіти* (листа МОН № 1/11-1491 від 14.02. 2019) <https://mon.gov.ua/ua/npa/shodo-organizaciyi-roboti-ta-dotrimannya-vimog-z-pitan-o-horoni-praci-ta-bezpeki-zhittyediyalnosti-u-zakladah-doshkilnoyi-osviti>
6. Колупаєва А.А. *Навчання дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному середовищі* / А.А. Колупаєва, О.М. Таранченко. Харків: Ранок. 2019. 304 с.
7. Лісова Л.І. *Корекція навчальної діяльності молодших школярів з тяжкими порушеннями мовлення*: Монографія. Кам'янець-Подільський: ТОВ Друк-Сервіс. 2015. 224 с.
8. *Перелік навчальної літератури, програм рекомендованих МОН України* https://docs.google.com/spreadsheets/d/1-6Qn3PRPqSpDreBZkBFwaPO_ZVWwhA_kO-FGGutGpmC8/edit#gid=1947501369
9. *Постанова «Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти»* (№ 530 від 10 квітня 2019 р.) № 530-2019-п від 10.04.2019 <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/530-2019-%D0%BF#Text>
10. *Програми для загальноосвітньої школи для дітей з тяжкими порушеннями мовлення*. Київ: Початкова школа. 2018. 224 с.
11. Методичні рекомендації (2024-2025). URL: <https://cprppzlochiv.miy.link/%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D1%96-%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%B4%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97-2024-2025/>

Інтернет ресурси

1. Academic Plagiarism. URL: <https://academicplagiarism.com/>
2. ELibUkr. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL: <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>
3. Академічна доброчесність. *Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної*
4. *освіти*. URL: <https://preschool.chnu.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>
5. Академічна доброчесність. Сайт Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>
6. Бібліотека МАУП <http://library.iapm.edu.ua/metod/2328.pdf>
7. Веб-сайт Міністерства освіти і науки України: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

8. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова». Індекс УДК. Визначення індексів УДК, авторського знака для документів. URL: http://www.ukrbook.net/UDC_poslugy.html

9. Електронна бібліотека України. Ресурси відкритого доступу. URL : <http://www.elibukr.org/uk/resursi/resursividkritogo-dostupu.html>

10. Закон України «Про авторське право і суміжні права». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>

11. Закон України «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

12. Закон України «Про дошкільну освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#Text>

13. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

14. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

15. Закон України «Про повну загальну середню освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>

16. Бази проходження педагогічної практики студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта» ЧНУ ім. Ю. Федьковича. Сайт кафедри педагогіки та психології дошкільної освіти. URL: <https://docs.google.com/document/d/1wiTLRdbFmTpPIQ03RJ34K58hslksxAnp/edit?usp=sharing&oid=108567089779427532856&rtpof=true&sd=true>

17. Міністерство освіти і науки України. Нормативно-правова база. URL: <http://old.mon.gov.ua/ua/activity/63/64/normativnopravova-baza/>

18. Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (м. Чернівці, вул. Лесі Українки, 23) URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/01about>

19. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Бібліотечні електронні ресурси та технології. URL: http://nbuv.gov.ua/e_technology?field_e_technology_tid=444&field_yfpdf_tid=All

20. Положення «Про проведення практики здобувачів вищої освіти Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» (2020 р.). URL:

<https://drive.google.com/file/d/1iv-6y5zOgwEk3AJa98MvfvxwVjrmTLMi/view>

21. Цифровий репозитарій наукової бібліотеки Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича. URL: <http://www.library.chnu.edu.ua/index.php?page=ua/02infres>

22. Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка (м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47). URL: <http://www.library.cv.ua/sample-page-2>